

Charta industriAll Europe pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri výrobe batérií

Brusel 12. 4. 2024

Každý človek má právo pracovať v zdravom a bezpečnom prostredí. Pre odborové zväzy bola pohoda zamestnancov vždy jednou z hlavných priorít. Odbory sa zasadujú o ambicióznú legislatívu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o jej presadzovanie. Poverujú svojich členov, aby podnikali kroky na pracovisku, a podporujú ich v rokovaní so zamestnávateľmi. Zodpovednosť za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci nesie zamestnávateľ.

Aktívne zapojenie a účasť pracovníkov a ich zástupcov na hodnotení, prevencii a zmierňovaní nebezpečenstva a rizík je absolútne nevyhnutné. Ich priame skúsenosti a odborné znalosti z dielní, ako sú obsluha strojov, manipulácia s materiálmi a látkami atď., sú nenahraditeľné pri navrhovaní organizácie práce a postupov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Pracovisko musí byť prispôsobené pracovníkom. Zástupcovia odborov a zastupiteľské organizácie musia mať právo vykonávať návštevy a kontroly na pracoviskách, aby zistili nebezpečenstvo a zaistili dodržiavanie bezpečnostných noriem. Musia mať právomoc a nástroje na to, aby v prípade vážneho alebo bezprostredne hroziaceho rizika mohli prerušiť prácu a vzdialiť sa z nebezpečnej zóny.

Pracovné podmienky na pracoviskách pre výrobu batérií, riziká pre zdravie a bezpečnosť a opatrenia na ich zmiernenie

Výroba batérií v gigatovárňach predstavuje niekoľko rizík pre zdravie a bezpečnosť pracovníkov. Jedným z významných problémov je expozícia nebezpečným chemickým látkam alebo karcinogénom, ako je lítium, kobalt, nikel a ich chemické zlúčeniny.¹ Krátkodobé alebo dlhodobé vystavenie týmto látkam môže viesť k dýchacím ťažkostiam, podráždeniu kože a dlhodobým zdravotným problémom, ako je rakovina.

Napríklad expozícia niklu bola spojená s fibrózou pľúc, obličkovými a kardiovaskulárnymi chorobami a rakovinou dýchacích ciest. Nikel a kobalt sú podozrivé z reprodukčnej toxicity, t. j. z negatívneho vplyvu na mužskú aj ženskú plodnosť a na vývoj plodu.

¹ Je tiež dôležité vziať do úvahy formu, ktorú tieto látky majú, najmä ak sú na pracovisku prítomné v práškovej forme. Niektoré z nich, napríklad meď, sú v bežnej forme neškodné, ale vo forme prášku alebo prachu sú toxické.

Lítium-iónové batérie, hojne používané v rôznych elektronických zariadeniach a elektrických vozidlách, obsahujú zlúčeniny lítia, ktoré môžu byť pri nesprávnom zaobchádzaní nebezpečné. Pracovníci, ktorí sa podieľajú na manipulácii s lítiovými súčastami alebo elektrolytmi, môžu čeliť riziku požiaru, výbuchu alebo chemických popálenín.

Mnoho procesov výroby batérií zahŕňa použitie rozpúšťadiel na čistenie, odmasťovanie alebo iné účely. Pracovníci vystavení rozpúšťadlám, ako je benzén, toluén alebo xylén, môžu mať zdravotné ťažkosti, ako sú bolesti hlavy, závraty, dlhodobé neurologické poškodenia alebo rakovina, ktoré sú niekedy zistené až po mnohých rokoch alebo desaťročiach.

Okrem toho vysokorýchlostné stroje a automatizácia procesov predstavujú pre pracovníkov riziko nehôd a zranení. Poruchy strojov, nedostatočné školenia a únava môžu prispievať k pracovným úrazom, od ľahkých nehôd až po ťažké zranenia alebo smrteľné úrazy. Toto odvetvie stále rastie a mnoho tovární začalo vyrábať batérie v čase, keď stále ešte prebiehala ich výstavba a expanzia. To viedlo k niektorým vážnym nehodám. Pri navrhovaní ochranných opatrení preto treba brať do úvahy súvisiace nebezpečenstvá a riziká.

V niektorých závodoch na výrobu batérií sa kladú mimoriadne vysoké hygienické nároky. To znamená, že pri výrobe batérií musia pracovníci tráviť veľkú časť pracovného času v miestnostiach s nulovou vlhkosťou a nulovou prašnosťou. Bez vhodných osobných ochranných pomôcok (OOP) a ďalších dostatočných prestávok môže mať táto situácia vážne dôsledky pre zdravie a spôsobiť poškodenie slizníc, krvácanie z nosa, ochorenie dýchacích ciest a tiež problémy s kožou a vlasmi.

Na zmiernenie týchto rizík je možné zaviesť niekoľko opatrení:

V prvom rade musia pracovníci dostať komplexné informácie o všetkých nebezpečenstvách a rizikách spojených s ich pracoviskom, doplnené o dôkladné školenie o bezpečnom zaobchádzaní s nebezpečnými materiálmi, obsluhu strojov a dodržiavanie správnych bezpečnostných protokolov. Na posilnenie bezpečnostných postupov by mali byť usporadúvané pravidelné opakovacie kurzy prispôbené rôznym cieľovým skupinám.

Zásadné je pravidelné monitorovanie kvality ovzdušia na pracovisku, inštalácia správnych ventilačných a filtračných systémov a zníženie dĺžky a intenzity expozície nebezpečným látkam. Uzatvorené pracoviská alebo automatizované procesy obmedzujú priamy kontakt s chemickými látkami. Pri výbere ochranných opatrení je potrebné dodržať túto postupnosť: Prednosť má substitúcia pred technickými ochrannými opatreniami, tie opäť pred organizačnými ochrannými opatreniami a tie pred osobnými ochrannými opatreniami.

Osobné ochranné prostriedky, ako sú respirátory, rukavice a ochranné odevy, môžu pomôcť chrániť pracovníkov v prípadoch, keď nie je možné zabrániť expozícii surovinám a škodlivým chemickým látkam. Musia byť zavedené jasné protokoly pre riešenie mimoriadnych udalostí a únikov.

Dostatočné plány odpočinku a prestávok zabraňujú únave pracovníkov, ktorá môže prispieť k nehodám. Pravidelné prestávky a zariadenia na odpočinok a relaxáciu prispievajú k bezpečnému pracovisku. Čas strávený v prostredí s nulovou vlhkosťou musí byť obmedzený.

Otvorená komunikácia a spätná väzba medzi vedením a pracovníkmi o bezpečnostných problémoch pomáha minimalizovať riziká a maximalizovať dôveru a pocit zodpovednosti. Každá spoločnosť by mala mať systém na hlásenie potenciálnych rizík alebo incidentov a zaistiť, aby všetky hlásenia boli brané vážne a boli neodkladne riešené. Zamestnanci, ktorí uprednostňujú bezpečnosť na pracovisku, si zaslúžia uznanie a odmeny.

Komplexné zdravotné benefity pre zamestnancov vrátane prístupu k pravidelným zdravotným prehliadkam s cieľom sledovať prípadné príznaky ochorenia súvisiace s expozíciou chemickým a karcinogénnym látkam a ich kumuláciou zaisťuje dlhodobé zdravie zamestnancov. Prístup k poradenským a podporným službám pre pracovníkov, ktorí môžu zažívať stres alebo traumy súvisiace s pracovným prostredím, rieši psychosociálny rozmer. Pred začatím akejkoľvek činnosti musí byť vykonané posúdenie rizík.

Požiadavky industriAll Europe voči podnikom:

1. Striktne dodržiavať právne predpisy, pravidlá a normy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
2. Poskytovať komplexné informácie a ciele školenia pracovníkom.
3. Zaviesť všetky možné technické alebo organizačné opatrenia na odstránenie alebo minimalizáciu nebezpečenstva a rizík.
4. Poskytnúť osobné ochranné prostriedky všetkým: respirátory, rukavice a ochranné odevy. OOP by však nemali byť „definitívnym riešením“. Technické a organizačné ochranné opatrenia majú prednosť pred OOP.
5. Zapojiť odborové organizácie do rozhodovacieho procesu týkajúceho sa identifikácie nebezpečenstva a rizík aj vypracovania bezpečnostných opatrení a poskytnúť pracovníkom možnosť vyjadriť svoje obavy bez strachu z odvetvy alebo negatívnych dôsledkov. Umožniť im účasť na vyšetovaní nehôd.
6. Monitorovať kvalitu ovzdušia, zaviesť vetranie, zaviesť plán prestávok, vytvoriť infraštruktúru pre primeranú relaxáciu (odpočívárne, spoločné priestory) a zaviesť hygienické štandardy (napríklad čisté šatne).
7. Neustále zlepšovať bezpečnostné postupy: pravidelne vyhodnocovať a aktualizovať bezpečnostné protokoly, nové technológie na zníženie vystavenia pracovníkov rizikám, zdieľať osvedčené postupy v rámci odvetvia s cieľom dosiahnuť kolektívne zlepšenie.
8. Preziať zodpovednosť za celý dodávateľský reťazec od ťažby surovín cez ich prepravu až po recykláciu a/alebo likvidáciu. Spolupracovať s dodávateľmi na zaistení etických a udržateľných postupov v celom dodávateľskom reťazci vrátane spravodlivých pracovných postupov a ochrany životného prostredia.

Spoločnosti by mali začleniť ochranu zdravia a bezpečnosť pracovníkov do svojich širších iniciatív spoločenskej zodpovednosti firiem a zapojiť sa do kolektívneho vyjednávania s odbormi o dohode o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci. To zahŕňa stanovenie ambiciózných cieľov pre zníženie počtu pracovných úrazov a zranení na pracovisku, podporu prístupu pracovníkov k zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu a prispievanie k rozvoju udržateľných a inkluzívnych komunít.

Nič o nás bez nás

Všetci pracovníci musia dostať komplexné informácie o nebezpečenstvách a rizikách na svojom pracovisku. Musia byť preškolení v tom, ako bezpečne používať zariadenia a aké osobné ochranné prostriedky sú potrebné. Musia poznať svoje práva a povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia. Školenia a informácie musia byť k dispozícii v ľahko prístupnom jazyku, t. j. aby im rozumeli aj pracovníci, pre ktorých nie je jazyk materským jazykom, pracovníci s dyslexiou alebo s odlišnými schopnosťami učenia. Musí byť jasné, na koho sa majú pracovníci obrátiť, ak zistia porušenie predpisov alebo nové riziká.

Zástupcovia vedení a odborovej organizácie musia pravidelne spoločne kontrolovať pracovisko, aby sa uistili, že sú zavedené všetky opatrenia na zmiernenie rizík, a v prípade potreby ich aktualizovať. Nehody a skoronehody musia byť vyšetrované za účasti pracovníkov (zástupcov). Odbory takisto požadujú pravidelné externé kontroly zo strany štátnych inšpektorov práce. Musia byť zavedené nástroje a postupy, ktorými môžu pracovníci hlásiť bezpečnostné problémy a incidenty a ktoré by mali byť jasné, jednoduché a ľahko dodržiateľné bez ohľadu na úroveň vzdelania a schopnosť čítať alebo písať.